

jo. Stopil je v zvezo s tržaškim agent in Guido Gortan, s katerim je sklenil več kupčij. Iz razprave se vidi, da so prodajali prekajevalci dvakrat prekajeno meso, klobase, v katerih je bilo 73 odstotkov vode, pokvarjeno slanino itd. Razprava se nadaljuje.

Z vojnim posojilom v roki

se kupi lahko pri demobilizaciji iz zaloga vojne uprave vse, kar se za oddajo na prebivalstvo prosto izreče, posebno konje, vozove in oprema, mrva in druge slične zaloge, poljedelske stroje, orodje, nadalje tovarniške priprave, železo, jeklo, kovine, lesni in drevesni material, tkanine in surovine vseh vrst. Plačila izvršujejo se lahko skozi oddajo vojnega posojila brez imovine. Kupovalci, kateri z vojnim posojilom plačajo, imajo tudi pri drugih enakih ponudbah prednost.

Bodite razumni in — podpisite!

Vojno-posojilo ponuja gotovost in jamstvo, da zamore kmet, trgovec in obrtnik po zaključbi vojne iz prosto postane vojnega materiala zadobiti to, česar potrebuje.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Našim novim naročnikom, ki nas od dneva tako številno počaščujejo s svojimi naročnimi na naš list ter vsem somišljenikom in čitateljem izražamo najtoplejšo zahvalo. Veseli nas srčno, da je naše delo, „Štajerčeva“ stranka, v svoji vrednosti ocenjeno in pripoznano in da je našlo naše seme tudi tako rodovitna tla, katera mu nudijo in zagotovijo v odporu političnih bojov proti zagriženim jugoslovanskim veleizdajalcem za obstanek naših kronovin in v utrditev naše Avstrije tako krasne uspehe bodočnosti.

Iz Ivanjc se nam piše: Dogodil se je slučaj, ki ne kaže v prav nobeni meri ljubezni do bližnjega in ki temelji na podlagi surovosti in arogance, izkazane od našega gospoda župnika. Pretekli teden prinesli ste dve ženski otroka h krstu in sta lepo ponižno prosili, naj blagovoli gospod župnik izvršiti ta cerkveni zakon. Ali ta možkar je zatulil nad njima kakor kak neolikan divjak, ju ugovarjal in jima dajal vse različne surove psovke, kakor vlačuge itd. In te lepe besede je izustil v pričo njega spremljajočih dveh jugoslovanskih svojih „farskih devic“, ki sta se temu činu prav srčno smejali. Nato je prišel gospod kaplan in krstil otročička. Ko je bil krst izvršen, podali ste se zopet k župniku, pri katerem jo seveda nista kaj dobro skupile. Od same jeze je premetaval svoje knjige in rjovel kot zblaznel nad njima, tako da se je ubogo dete vse prestrašilo in od samega joka ni bilo več za potolažiti. In tako se obnaša en katoliški duhovnik, ki ima po vzoru Kristusovih naukov pridigovati le o miru in o ljubezni do bližnjega? Ali je to po vzoru katoliške vere? To je ravno nasprotni čin Kristusovega dejanja, ki je pokorjeni grešnici Mariji Magdaleni vse pregrehe odpustil in jo sprejel zopet v vrste svojih ovčic. Ali ta neolikan rogovilež ne pozna reka „sodi se sam in boš sojen“? Če pa on misli, da si bude s takimi čini temelje katoliške vere utrdil, se grozno moti, kajti z mržnjo se bode obrnil vsak vernež ter bode prav hladnokrvno njega in njegov posel ignoriral. Za prihodnje pa si bodemo mi farani take surovosti od strani našega župnika izprosili, kajti drugače se mu zna pripetiti, da se bode nekega dne na prsi trkal in klical „mea maxima culpa“, ali takrat bode že prepozno...

Kurz za uporabljanje zelenjave, zgodnjega in jagodnega sadja vrši se v nedeljo dne 22. in 23. julija na deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru, v katerem se bode podučevalo teoretično in praktično. Prijave je vpsolati do 17. julija t. l. Več iz oglasa v sedanji številki našega lista.

Čudna prikazen. V Ormožu opazovalo se je minule praznike čudno naravno prikazen. Ob deževnem vremenu zagledala je gruča ljudij naenkrat pol metra dolgo, žareči kači podobno prikazen v višini grajsčinskih smrek v zraku navzgor leteti in potem izginiti.

Na črnih osepnikah umrl je v Ptujcu nek 4 letni otrok. Mati pripeljala se je z otrokom, ki je bil že na pol mrtev, z vlakom iz Ormoža. — K tem še se nam poroča iz Ormoža. Te dni klatila se je po mestu neka jezikava ženska in se izdala nekod kot begunca, nekod zopet kot vdova padlega vojaka iz Konjic. Z otrokom, katerega se je že poznalo kot bolnega, ravnala je tako brezsrčno, suvala ga, zmerjala ga kot nepotrebno ferdamano kroto, da se je otrok vsem smilil. Hitro odpotovanje preprečilo je v Ormožu njeno morebitno aretacijo. Oblastim se je baje že naznanila.

Vlom in požar. Iz Konjic se 30. p. m. poroča: Te dni vzbudila se je posestnica Marija Razej iz Dražje-vasi pri Konjicah ter zapazila, da se nahaja tat v hramu. Klicala je na pomoč in sosedji so prihiteli, kakor slučajno prišla je tudi žandarska patrolja na lice mesta. Vlomilec skril se je na podstrešju, zmrznil se na streho, da bi od tam ušel. Ko pa je zagledal, da je množina cel hram obkolila, užgal je hram, ter mislil v tej zmešnjavi uiti. Orožniki so ga pa prišli in sosedje so požar ugasnili. Vlomilec, zidar Vlodič, imel je doma cel magacin ukradenih rečij, štofe, melo itd. Prišel je domov iz Koroškega in bržkone tam te reči ukradel.

Strela je udarila 29. p. m. v neko gospodarsko poslopje v Tolstem-Vrhu pri Konjicah. Zgorelo ni samo poslopje, ampak tudi 2 svinj in 3 komadi goveje živine.

Celjski trgovec obkraden v Zagrebu. Trgovec Franc Rückert iz Celja mudil se je prejšnji teden v trgovskih opravkih v Zagrebu. Ko je na glavni pošti neka pisma odpošiljal, položil je denarnico poleg se na blagajnico. Naenkrat zginila mu je denarnica z vsebino 17.000 K. Uzmovičar niso zasačili.

Koroške vesti.

Toča je klestila ponoči 18. junija od 10. do 12. ure zelo močno po srednji Labudski dolini. Na poljih in sadonosnikih je napravila občutno škodo. Sočirje je na mnogih krajih uničeno. Tisto noč kakor pozneje so bile po Koroškem na več krajih uime in nalive, vsled česar so vode zelo narastle. — Dne 28. p. m. je po vsem Koroškem zelo močno deževalo. Na gorah je novi sneg, povsod občutno hladno, vse to — o kresu!

Samoumor v zaporu. Poročali smo pred kratkim, na kak hujše kot zverinski način je na Dobrovi pri Borovljah posestnica Wieser ob belem dnevu s sekiro ubila svojega moža. Sama se je po groznem dejanju hotela zastrupiti ter so jo našli nezvestno v domačem ulnjaku. Prepeljali so jo v zapore borovljanskega sodišča. Dne 22. t. m. je obsodila samo sebe. Ob 5. uri zjutraj jo je obiskal še zdravnik, malo pozneje so jo našli mrtvo. Obesila se je bila z rjuho na oknino mrežo. Strašen konec še ne dolgo poročene dvojice.

Stavka v Močiči. Iz Močice in Črne na Koroškem se poroča: Delavcem je popolnoma zmanjkalo živil in niso mogli več delati, nenadoma je izbruhnila 26. m. m. stavka. Delavski zastopniki so šli k vojaškemu upravitelju ritmostru J. Popperju, katerega je zastopal narednik Steindorfer. Zahtevali so živeža in boljše plačo. Steindorfer je precej brzojavil višjim oblastem. Delegatom so naznanili, da živil ni mogoče dobiti, delavstvo pa gre lahko delati h kmetom, da se v času pomanjkanja preživi. Večina delavstva res dela na kmetih. Dne 31. m. m. je pa razglasilo poveljstvo delavskega oddelka, naj se

prične 1. t. m. precej delati in se gnetelji pis strogo kaznijo tistim, ki bi še stavalji. uradnika

200 koz poginilo. Iz Špitale na Koroški metna se poroča, kakor beremo v „Arbeiterwo“ v Posti 10. p. m. prevažali so 600 koz z kozlički v ponočevnih goni za domov vračajoče se begunce. Ijako stroji prišli so iz Srbije. Od teh tako koristnih dobro bi pajih gotovo ne bode mnogo doseglo krajevni nas, k mor so namenjene. Med Gradcom ter Špita, če gre poginilo jih je med potom že nad 200, obče vojnim ko so se druge še komaj po koncu državni gosti Sprevodniki pravili so, da so jih že mpustno. mrtvih v večjih postajah iz vagonov **repovedar** — Tudi znamenje naše prebrisane upr. Pragi. Ko bi se te živali potrebno hranilo, napajano, v k in če bi se jih med prevažanjem en pa Slovani“ izkrcalo, da si malo odpočijejo, in če se, češ, d ne bi vozilo v odprtih vagonih, se to njske patu moglo zgoditi. Človeka mora jeza imeti se na vidi na eni strani to veliko pomankanje scirati. vseh straneh, na drugi strani pa se kaj **kako bode** zgodi. V tem slučaju se smelo stroga prela v vel va zahteva in krivce kar najostreje kazetostnje k

Velikovec. Pri volitvi župana izvolil vsakem enoglasno za župana gosp. Antona A. Gri. koliko k h o f e r. Kdor pozna gospoda Gratzhoferja mora da mesto ni moglo najti boljšega voditne, za s ki je poznan kot neumoren, značajan s: Do 5.

Razno.

Nemčija pošilja živila-lačnim Dunajčanom Dunajsko mestno skladišče je prejelo pa odvezet 13 vagonov ržene moke iz Nemčije. po 12 K kom prihodnjega tedna pričakuje še 180 Pismo sl gonov, tako, da bo potrebsčina pokrita. Srbiji. Obenem je dospelo iz Ogrskega večni tudi gonov ajdove moke, ki jo razdelijo za kvajvo od Nadaljnih dovozov iz Ogrske se pričakuje, vjetnik Tako mora torej industrijska Nemčija — agie te dr no Avstrijo pred poginom gladu rešiti. rem je. Brez komentarja. e neki

Veliki delavski štrajk na Ogrskem kontado zg Iz Budimpesta se poroča od 27. junija: Kdna gl vplivom oblastvenih odredb in oklicev set iz ne lavstvo polagoma vrača na delo. Železnižvali E promet je po celi deželi zopet normalen. Moroda d železničarji so stavalji samo skladiščni dela Rokavi en dan. Od danes zjutraj se vrši promeveskem polnem obsegu brez vojaške astistence. Ti napra v tovarnah se je začelo običajno življenji svo Po petih dneh so listi zopet prvič izšli. kušali r deželi je štrajk splošno končan in vladkovnja zopet normalne razmere. avnost.

Lakota v Istriji in srbske koze. Iz Fiume in j se poroča: Na Kravnerskih otokih v Adri izdel vlada največje pomankanje živil. Otroci obnih d slabotni ljudje umirajo od lakote, zlasti: 188.0 otoku Krku, od koder prihaja redno vsr gu v dan parobrod na Fiume in z njimi ubogakega i matere, da poiščejo za drag denar najpotrejtjanja nejih živil za svojo lastno deco. Pred ob180.00 dom pa jih preišče fiumanska državna potužena cija in jim konfiscira za svoje želodce vaj že kar so si z neizmerno težavo nakupile. A kako strijske oblasti so preskrbele, da dobi otvalni. Krk 220 koz iz Srbije. Koze so sicer sretnv Avs pripeljali v Trst, kjer so jih naložili, ne daro v bi jim dali hrane, v železniške vozove in jrijalce odposlali v Fiume. Ko so tu odprli vozove, snjo k našli — 71 koz mrtvih. Ostale so morale ostara. O še tri dni v Fiumi, kjer jih je poginilo vedlo? — 44. Preden so jih vkrcali na parobrod, s „Spa jih morali zaklati še 21 vsled slabosti. Tak nas j je dospelo le 84 srbskih koz na otok Krk. a je Pač čudne razmere, ki pričajo o skrbi avstrijska n vlade za ubogo in lačno ljudstvo! Potem pm krs le kriči živela Avstrija s praznim želodcem tisoče če še moreš na nogah stati. rna, le

Vojna pošta. Promet zasebnih vojno pošti je po njih zavitkov je dovoljen odsej pod obstoješči čimi pogoji na vojnopoštne urade šte. v: 570 je in 574, 584 in 585, ustavljen pa je na vojno. N poštna urada šte. 397 in 454. tej l

Poštna vest. Pisma z označeno vrednost. Pap jo (izvzemši uradne pošiljatve) na etapni, juni poštne urade s krajevno označbo v zasedetu p nem ozemlju Italije ne smejo vsebovati nki du kakih plačilnih sredstev v svrhu odpošiljanja tra i po pošti le tedaj, če se pokažejo poprej nedat s zaprta sprejemajočemu uradniku, da preglednost vsebino. Ako je pri tem vse v redu, mor bazil

grozi pošiljatelj pismo pod nazorstvom sprejemalci. Tega uradnika sam zapreti.

Pametna odredba. Ces. kr. okrajno glavarstvo v Postojni je glede plesa, policijske v 12. in v ponočevanja izdalo z dne 1. in 24. e. Koznja jako stroge odredbe. Naredbe so umestne živati in dobro bi bilo, da bi se jih vpleljalo aja, tudi pri nas, kajti večkrat se človeku želodec pitalovrača, če gre mimo kake gostilne, v katerih 0, me v obče vojno-vjeti Rusi s svojimi vlačuga-držaki glavni gostje. To je le pri nas mogoče mnogo dopustno.

Prepovedana pesem. C. kr. deželni šolski upravitelj v Pragi je razposlal šolskim vodstvom upajkrožnico, v kateri ostro prepoveduje pevanje parkrahej Slovani“ pri šolskih izletih in podobnih se jihlika, češ, da ta pesem nasprotuje načelom ne bistrijske patrijotične vzgoje. Pesmarice, v et, katerih se nahaja pesem „Hej Slovani“, je nje manifestirati.

Kako bude letos s krompirjem. Sedaj je reiskapila v veljavo vladna odredba o zasegi iznuje letošnje krompirjeve letine. Vlada določa, lili se se vsakemu posestniku kratkotalno pred ratiše, koliko krompirja mora oddati. Pustiti ja, ve mu mora dovolj krompirja za prehrano liteljanžine, za seme in za klajo. Cene so sle- može: Do 5. julija 100 K za 100 kg; za vsa- h 12 dni se nato zniža cena za 16 K. Ta ena (20 K) bo sploh veljala tudi kot naj- šja cena za letošnji krompir. Kdor ne od- anoma prostovoljno, pa dobi samo 15 K in če se prvihora odvzeti krompir s silo, se ga plača sa- . Telo po 12 K.

Pismo skrito v orehu. Vojna uprava gra- a. v Srbiji novo železnico, pri kateri so za- asosleni tudi italijanski vjetniki. Pogostoma kuhobivajo od doma pakete z živili. Predno jih e. obe vjetniki v roke, jih pregleda komisija. grano je te dni pregledovala neki tak paket, v . . . katerem je bilo dobrih živil, cigaret, sadje, e je neki oreh kar sam odprl in iz njega nčan, padlo zgubano pismo. Komisija je vsa ra-

Podredna gledala, kaj bo. V pismu pa dobra e denati iz neke vasi blizu Rima svetuje sinu, niški ar hvali Boga, da je zdrav in živ in mu Mediporoča delo in potrpljenje.

Rokavice iz kitovega črevesja. Tudi na et v orveškem primanjkuje usnja in zato ne mo- Tudi je napravljati zadosti rokavice. Sedaj so enje, brnili svojo pozornost na kitovo črevo in . Poskušali napraviti iz njega rokavice. Neki dajo trokronjak pravi, da je to nadomestilo usnja naravnost izvrstno in da se lepo oprilema me roke in je izredno močno. Država se hoče drijoti izdelovanja rokavic iz kitovih čreves v i in posebnih delavnicah.

188.000 mark globe. Sodnija v Prom- vsak bergu v Nemčiji je obsodila trgovca Lit- oge rinskoga iz Potsdama in Kana iz Bona radi rebnavljanja cen in nedovoljenega kupčevanja lho na 180.000 in 8000 markov globe. Stroga, a poli- zaslužena kazen! — Pri nas pa se kaznuje vse, sedaj že taiste, ki živila po nižji ceni prod- Av- jajo kakor ga jih prodaja naš slavnj prehra- tok njevalni urad . . . Slični slučaji se godijo čno že v Avstriji, kjer ima lakomen žid že celo da državo v lasti. Poštene trgovce se kaznuje in jih navilaje cen, ki hočejo iz bičanega ljudstva , so zadno kapljio krvi izsesati, se pri nas pre- tati miira. O nebeška pravičnost, kam bo to še dovedlo?

Španska bolezen se že na Nemškem in pri nas pojavlja. Kakor smo poročali, div- jala je pred kratkim po celem Španskem neka nova bolezen, ki je slična influenciji. Sam kralj in nekaj ministrov, ter na tisoče m, in tisoče ljudstva je zbolelo. Bolezen ni ne- varna, le nalezljiva. Kakor se sedaj poroča, št- se je pojavila ta bolezen že v Berlinu, Bu- dapešti in na Dunaju. V Berlinu seže vedno 70, dalje in na Dunaju jih je že nad 1000 zbo- lelo. Na Dunaju so mnenja, da je skrivno na tej bolezni slabo vreme in slaba prehrana.

Papeževa polnočnica za mir. K.-B. Rim, 29. junija. „Ag. Stefani“ javlja: V smislu motu propria, s katerim so se povabili kato- liški duhovniki, naj darujejo na praznik sv. Petra in Pavla sv. mašo za obnovitev miru, podal se je papež v cerkev sv. Petra. Slo- vesnost se je izvedla brez zunanjega sijaja; v baziliko je smelo le 800 oseb nadangeljske

bratovščine nočnega češčenja. Po molitvah in pridigi monsignora Serafinja je daroval sv. oče polnočnico in obhajal navzoče kato- ličane. Papež je bil navzoč še pri zahvalni sveti maši, nato je podelil blagoslov in odšel v svoje prostore.

Določila zaradi letošnje oddaje sena in slame.

Zasega sena in slame.

Z ministrsko naredbo urada za ljudsko prehrano z dne 3. junija 1918 drž. zak. štev. 192 je zaseženo vse seno in slama letine 1918.

Zaseženo seno in slama se sme oddajati posloval- nici proti določenim prevzemnim cenam.

Brez dovoljenja se ne sme prodajati nobenega sena in nobene slame.

Potrebni kmetovalci v občini sami se sme od- dati največ 500 kg z dovoljenjem županstva.

Strankam izven občine se sme prodati k večjemu 2000 kg in sicer le z dovoljenjem, ki ga daje potom županstva poslovalnica za suho krmo.

Naloga poslovalnice za suho krmo.

Poslovalnica za suho krmo ima preskrbovati seno in slamo za vojaštvo in civilno porabo.

Ta urad mora predpisano množino sena in slame dobiti in mora z njo redno zalagati vojaštvo in preskr-ovati tudi državne konjerske zavode, poštne voznike, industrijske obrate itd., v kolikor se taka podjetja sama ne morejo preskrbovati z lastnim pridelkom.

Poslovalnica za suho krmo mora prevzeti vso za oddajo razpoložno in za deželno dajatev predpisano seno in slamo, ki je zato porabna. Pri svojem poslo- vanju se poslužuje komisijonarjev.

Dolžnosti županstva.

Brez vednosti županstva se v občini ne sme nič suhe krme prodati, ne kupiti.

Župan mora skrbeti, da se za deželno dajatev predpisana množina sena in slame odda in pripelje ob določenem času na prevzemno mesto. On mora oddajo po vaseh odrediti in skrbeti, da se tozadevni ukazi redno in točno izvršujejo. On mora če treba tudi skrbeti, da se dobe potrebne moči in vozovi za naklada- nje in vožnje suhe krme na prevzemna mesta, če treba mora občane prisiliti, da pomagajo pri tem delu proti plačilu.

Dolžnosti posestnika.

Posestnik ne sme oddajati zaseženega sena in slame, razen če ima za to potrebno dovoljenje, in sicer za oddajo v občini od strani županstva in za množino do 500 kg, za oddajo izven občine in do največ 2000 kg pa od strani poslovalnice za suho krmo.

Za deželno dajatev predpisano množino sena in slame, pa mora oddati in jo mora do tega časa dobro spraviti in zavarovati pred vsako poškodbo.

Seno in slama se sme oddajati le suho, zdravo ne blatno, zatohtlo ali drugače pokvarjeno.

Seno in slamo se mora zaradi tega le v suhem na- kladati, voziti in oddajati na prevzemno mesto.

Oddaja sena in slame.

Seno in slamo je oddajati na prevzemnem mestu in v teku določenega časa. Ker mora biti seno in sla- ma suha, se sme nakladati, voziti, oddajati in prevze- mati le v suhem vremenu.

Vlažnega, zmogenega in mokrega sena in take slame, se ne bode na noben način prevzelo.

Zaradi tega je porabiti v času, predpisanem za oddajo, le ugodne dneve za nakladanje in vožnjo.

Po kateri vrsti in v katerem času imajo oddati posamezne občine svoje seno in slamo na prevzemnih mestih, to določuje komisijonar dogovorno z župan- stvom.

Prevzemne cene.

Seno in slama se morata pri prevzemu stehati in presoditi glede kakovosti in vrednosti. Za dobro seno in slamo je plačati sledeče cene, in sicer:

Za 100 kg sena (detelje itd.) K 25—

Za 100 kg škopne slame K 14—

Za 100 kg navadne druge slame K 12—

Če je seno ali slama iz enega ali drugega vzroka manj vredno, ga je primerno nižje plačati.

Kdor pripelje seno in slamo pravilno v bale stisnjeno in z žico povezano, dobi od vsakih 100 kg teže po K 3-20.

Razen tega dobi posestnik, oziroma dobavitelj še odškodnino za dovoz, ki znaša pri daljavi do 5 km K 1— in za vsak km dalje po 25 v za 100 kg.

Naloga komisijonarja.

Komisijonar mora pripeljano seno in slamo pre- vzeti in plačati po določenih prevzemnih cenah.

Prevzem in plačilo se mora iz obeh strani potrditi na prevzemnih listih. Komisijonar mora skrbeti za stiskanje prevzetega sena in slame, kakor tudi za po- trebno žico, plahle in vrvi, ki so potrebne za odpo- šiljanje blaga.

Seno in slamo mora skrbno spraviti v pripravlje- na skladišča na prevzemnem mestu, da ne trpi nobene škode.

Spravljene zaloge je zavarovati proti ognju. Podrobna navodila se nahajajo v posebni pogodbi.

Prisilna oddaja sena in slame.

Če se posestnik brani oddati predpisano množino sena in slame, ali če ni oseba, oz. bivališče zavezanca znana, ima okr. glavarstvo pravico izvesti oddajo sena in slame prisilnim potom.

V tem slučaju se od prevzemne cene odbije 20%, in se skupiček izroči v potrebnem slučaju pristojnemu sodišču.

Kazenska določila.

Prestopki navedene minister. naredbe se kaznujejo od straniokr. glavarstva z denarno kaznijo do 20.000 K ali pa z zaporom do 6 mesecev, katere kazni se lahko tudi skupno odmerijo.

Če se prestopke dogodi v obratu kake obrti, se lahko odvzame pravica za nadaljne izvrševanje dotične obrti.

Gospodarske stvari.

O poleganju žit.

Marsikoga utegne letos goljulat up, ki ga stavi na žitno letino, marsikomu utegne poleganje žita prinesiti občutno škodo.

Vprašajmo se, zakaj neki žita polegajo?

Vzrokov je več. Predvsem bi omenil preobilno vlažnost podnebja, vsled česar so letos žita ponekod že toliko trpela. Rast žita je v takih razmerah precej bujna, a stebila se obenem ne morejo dovolj okrepiti. Drugi vzrok je pregosta rast zaradi pregoste setve, vsled česar so stebila preveč zasenčena. Rastlina hoče in mora do solnčne svetlobe, stebila preveč poganjajo kvišku in zaradi enostranskega razvijanja stebila ostanejo, zlasti spodnja stebelna kolena, slabotnejša. Tretji vzrok utegne biti enostransko gnojenje, ki nudi rastlini hkrati obilno onih hranilnih snovi, katere pospešujejo bujno rast. S tem mislim predvsem na nepravilno, enostransko ali celo premočno gnojenje z dušičnatimi gnojili. Sicer danes dušičnatih gnojil nihče nima preveč, vendar je tu in tam dobil kak kmetovalec n. pr. nekaj amonijevoga sul- fata, ki ga je morda istovelil s superfosfatom, ki pa ni dušičnato, ampak fosfatno umetno gnojilo. V svoji ne- poučenosti in v dobri veri, da mora vsak umetni gnoj delati čudeže, ga je potresal v isti množini in v isti namen kot je bil navajen potresati superfosfat ali pa Tomasovo žlindro. Sicer amonijev sulfat ne učinkuje hitro, vendar tako žito, ki mu je bilo enostransko gno- jeno z amonijevim sulfatom utegne hitreje in bujnejše poganjati, stebila se pač lepo razvijajo z ozirom na dol- gost, njih trdnost pa trpi, ker najde rastlina v zemlji samo enostransko hrano. Eden nadaljnih vzrokov je pre- plitvo obdelovanje zemlje, žita se zategadelj ne morejo primerno ukoreniniti in gubijo na možnosti vetru z uspehom staviti se vbrana. Dobro in globoko ukoreninjena žita tudi sicer bolje rasejo, ker dobe iz globočine in iz večjega korinskega območja pač tudi več vseh onih hranilnih snovi, ki jih potrebuje za dobro uspevanje. Razen dos- lej omenjenih činiteljev so tudi še razne žitne bolezni, ki pospešujejo poleganje.

Skoraj nikoli ne polega žito samo vsled enega omenjenih vzrokov, ampak jih je navadno več ali manj skupaj. Prebujna rast je lahko posledica preobilne zračne vlage, lahko tudi posledica preobilne dušičnate hrane ali pa tudi pregoste rasti, zaradi česar je rastlina prisi- ljena pomagati si iz sence v naravnem samoobrambnem namenu kvišku do solnčne svetlobe. V vseh teh slučajih je prebujna rast stebel na dolgost pač na škodo trdnosti in vzdržnosti žitnega stebila in spodnjih stebelnih kolenc še posebej.

Kdor se hoče boriti proti poleganju žit, naj zemljo dobro in primerno globoko obdeluje, žito naj gnoji z vsemi tremi glavnimi vrstami gnojil to je s kalijevimi, fosfatnimi in dušičnatimi gnojili, in naj se zlasti ogiblje gnojenja le s posameznimi glavnimi umetnimi gnojili in posebno z dušičnatimi umetnimi ali naravnimi gnojili. Kdor ne ve kakšne hranilne snovi kupi v pozameznih umetnih gnojilih, naj vendar pri nakupu vpraša in naj se tudi pouči, kdaj in kako je pozamezna gnojila rabiti in ako bi v previlki množini dana ne utegnla škodovati tej ali oni vrste rastlin. Dalje bo vsak napreden kmetovalec za seme porabljal vedno le najboljše zdravo blago, ki se je v njegovih razmerah že obneslo in ga bo pred setvijo iz previdnosti namakal v kvašnih raztopi- nah, da zatire razne žitne bolezni. Tudi naj žita ne seje pregosto razen v onih manjugodnih hribskih legah, kjer so se že davno praktično uverili, da brez gostejše setve ni prida žetve. Glede podnebne vlage je seveda kmet brez vsake moči, ker ne more oblakom ukazovati, kdaj naj pridejo in kdaj naj zopet odidejo.

Listnica uredništva in upravnštva.

Vsem tistim, ki nam pošiljajo sramotilna pisma in dopisnice, posebno če se vsebina tiče našega pokojnega urednika Linharta, bodi pove- dano, da nas to nikakor ne vznemirja, ampak celo veseli. Ta pisma so namreč tako polna ne- sramnosti in surovosti, da jih od danes naprej več ne bomo metali v koš, ampak jih skrbno